

Hướng dẫn giải và trả lời câu hỏi trong bài Đọc đường xứ Nghệ lớp 7 trang 28 Tập 1 bộ sách Cánh diều chính xác nhất, mời các em học sinh và phụ huynh tham khảo.

Soạn Ngữ văn lớp 7 Bài: Đọc đường xứ Nghệ trang 28 (Cánh diều)

1. Chuẩn bị

Yêu cầu (trang 27 SGK Ngữ văn lớp 7 Tập 1):

- Đọc trước văn bản Đọc đường xứ Nghệ và tìm hiểu thông tin về nhà văn Sơn Tùng.
- “Búp sen xanh” là tiểu thuyết lịch sử viết về cuộc đời Chủ tịch Hồ Chí Minh (từ thời niên thiếu gắn với gia đình, quê hương đến tuổi thanh niên đi tìm đường cứu nước). Đoạn trích dưới đây kể chuyện Bác Hồ khi còn nhỏ, cùng anh trai theo cha là Phó bảng Nguyễn Sinh Sắc đi thăm bạn bè của ông, qua nhiều vùng đất quê hương.

Trả lời:

- Nhà văn Sơn Tùng

Tên thật là Bùi Sơn Tùng (1928-2021), quê ở làng Hoa Lũy (nay là Kim Lũy), Diễn Kim, Diễn Châu, Nghệ An. Ông là nhà văn Việt Nam với nhiều tác phẩm về lãnh tụ Hồ Chí Minh và các danh nhân cách mạng, danh nhân văn hóa Việt Nam. Tác phẩm nổi tiếng nhất trong chủ đề về Hồ Chí Minh của Sơn Tùng là tiểu thuyết *Búp sen xanh*, cho đến nay đã được tái bản và nói bản tới 30 lần và dịch ra nhiều ngôn ngữ khác trên thế giới. Ngày 14/7/2011, nhà văn Sơn Tùng được chủ tịch nước Cộng hòa Xã hội chủ nghĩa Việt Nam Nguyễn Minh Triết ký Quyết định phong tặng nhà văn Sơn Tùng là Anh hùng Lao động thời kỳ đổi mới.

- **Tác phẩm *Búp sen xanh*:** là tiểu thuyết đầu tiên viết về Chủ tịch Hồ Chí Minh và cũng là tiểu thuyết lịch sử nổi tiếng nhất của nhà văn Sơn Tùng. Xây dựng nên hình tượng Hồ Chí Minh từ khi cất tiếng khóc chào đời tại Làng Chùa quê ngoại tới khi rời Bến Nhà Rồng ra đi tìm đường cứu nước, tác phẩm được tác giả dày công sưu tầm tư liệu có liên quan và chấp bút trong thời gian dài,

bắt đầu từ năm 1948 và hoàn thành năm 1980. Tác phẩm được nhà văn chia làm 3 chương: "Thời thơ ấu", "Thời niên thiếu" và "Tuổi hai mươi".

- **Đoạn trích *Dọc đường xứ Nghệ***: Kể về tuổi thơ của Bác Hồ. Khi còn là cậu bé Nguyễn Sinh Côn, Người đã cùng anh trai là Nguyễn Sinh Khiêm theo cha vào kinh thành Huế. Sau khi đỗ Phó bảng ông Sắc vinh quy về quê. Văn bản trong SGK kể chuyện người cha sau khi về quê đi thăm bạn bè và cho hai con theo cùng.

2. Đọc hiểu

* Nội dung chính:

- Văn bản “Dọc đường xứ Nghệ” kể chuyện người cha Nguyễn Sinh Sắc sau khi về quê đi thăm bạn bè và cho hai con theo cùng.

*** Trả lời câu hỏi giữa bài:**

Câu 1 (trang 28 SGK Ngữ văn lớp 7 Tập 1): Chú ý những quan sát, câu hỏi của cậu bé Côn trong phần 1.

Trả lời:

Những câu hỏi của cậu bé Côn trong phần 1 là:

- Thưa cha, con muốn được cha chỉ bảo chúng con về sự tích ngôi đền ni, về tên của các hòn núi kia, trông lạ mắt quá cha ạ.
- Thành Cổ Loa ở mãi tận đâu, thưa cha?

Câu 2 (trang 29 SGK Ngữ văn lớp 7 Tập 1): Cậu bé Côn phê phán điều gì và coi trọng giá trị nào ở nhân vật vua Thục?

Trả lời:

- **Cậu bé Côn phê phán:** nhà Triệu nước Tàu nham hiểm ghê gớm, chàng Trọng Thủy ngoan ngoãn làm theo mẹo của cha bày đặt; Vua nước ta không đề phòng; Mị Châu ruột để ngoài da... giữ nước là sao được.

- **Cậu bé Côn coi trọng:** Vua nhà Thục nước ta trọng chữ tín; Người đã phải tự chém con mình và tự xử án mình, để mất nước chứ không nộp mình cho giặc.

Câu 3 (trang 30 SGK Ngữ văn lớp 7 Tập 1)" Ý nghĩa của các địa danh được nhắc tới ở đây là gì?

Trả lời:

- Các địa danh được nhắc tới: hòn Hai Vai, hòn Trống Thùng, núi Cờ Rách, vùng Ba Hòn. Tên các địa danh phần nào giải thích về đặc điểm của địa danh đó: hòn Hai Vai là hòn núi giống người cụt đầu/ núi Tướng quân rơi đầu; núi Cờ Rách là dãy núi dài dằng dặc sát chân trời.... và hình dạng núi non thường thể hiện khát vọng của con người.

*** Trả lời câu hỏi cuối bài:**

Câu 1 (trang 32 SGK Ngữ văn lớp 7 Tập 1): Câu chuyện được kể theo ngôi kể nào? Nêu tác dụng của việc sử dụng ngôi kể ấy trong văn bản “Dọc đường xứ Nghệ”

Trả lời:

- Câu chuyện được kể theo ngôi thứ ba, người kể tự giấu mình đi và gọi tên các nhân vật theo tên của chúng. Cách kể này giúp người kể có thể kể chuyện một cách linh hoạt, tự do những gì diễn ra với nhân vật, cuộc trò chuyện giữa ba cha con cứ diễn ra tự nhiên lần lượt theo mạch cảm xúc

và mạch truyện: từ những ngọn núi, ngôi đền nhìn thấy trên đường đi dẫn vào các địa danh, các sự kiện và nhân vật lịch sử.

Câu 2 (trang 32 SGK Ngữ văn lớp 7 Tập 1): Những câu hỏi và cách lí giải về sự kiện lịch sử cho thấy Côn là cậu bé có tâm hồn, suy nghĩ như thế nào? Em có nhận xét gì về tính cách của nhân vật này?

Trả lời:

- Những câu hỏi và sự lí giải về sự kiện lịch sử cho thấy Côn là cậu bé có tâm hồn trong sáng, hồn nhiên vô tư nhưng cũng hiểu biết sâu rộng. Qua đó chúng ta thấy được phần nào tính cách của chú bé tôn trọng người lớn và tinh thần ham học hỏi.

Câu 3 (trang 32 SGK Ngữ văn lớp 7 Tập 1): Trong đoạn trích, cụ Phó bảng đã giáo dục các con tu dưỡng làm người bằng cách nào? Em có nhận xét gì về tính cách của nhân vật quan Phó bảng?

Trả lời:

- Trong đoạn trích, cụ Phó bảng đã giáo dục các con tu dưỡng làm người từ những trải nghiệm thực tế và từ những trải nghiệm để các con phát biểu vốn hiểu biết, suy luận và thiếu sót chỗ nào sẽ bổ sung và sửa chữa ngay chỗ đó. Qua đó chúng ta thấy được phần nào tính cách của cụ Phó bảng chín chu, sáng tạo trong cách dạy con, uốn nắn con. Không chỉ có vậy chúng ta còn thấy được sự tỉ mỉ, ân cần đối đãi với các con và Người có vốn học vấn sâu rộng.

Câu 4 (trang 32 SGK Ngữ văn lớp 7 Tập 1): Văn bản “Dọc đường xứ Nghệ” gợi cho em những suy nghĩ gì?

Trả lời:

- Câu chuyện Dọc đường xứ Nghệ của cha con cụ Phó bảng gợi cho em những suy nghĩ về những địa danh (núi Hai Vai, hòn Trống Thùng, núi Cờ Rách, đền thờ Thục Phán...), những nhân vật lịch sử (Lý Nhật Quang), cách đối đãi ứng xử đối với nhân dân, với con người xung quanh. Bên cạnh

đó còn gợi cho em về một phương pháp giáo dục hữu ích đó là học thông qua trải nghiệm, học bằng phương pháp thảo luận.